

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marți, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 d., 6 luni 8 d. 50 cr., 3 luni 1 d. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 d., 6 luni 4 d., 3 luni 2 d.
Pentru strălănitare pe an 12 d., 6 luni 6 d., 3 luni 8 d.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru
fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„Telegraful Român“

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe trimestrul Iulie-Septembrie al anului 1883, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foiei.

Banii de prenumerațiune se trimit mai cu înlesnire pelângă asinațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime să fie scrise bine, ca să se poată cetă.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșese cu ultima Martie 1883, ași înnoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie espeditura silită a sistă, sau a întârșia cu espedarea foiei *).

Editura „Telegrafului Român“ în Sibiu.

*) Înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fișii de adresă dela abonamentul ultim.

Comentariu *).

Correspondentul nostru din Budapesta cunoscând prea bine marea înțelepciune politică, cu care se conduce statul nostru cu repeși pași spre înflorire, nu s'a înșelat, când trimițându-ne autograful ministrului de culte Trefort la distincțiunea episcopului din Gherla sub cuvântul, că acest autograf va fi comentat de diarele maghiare, a reșinut dela comentarea lui. Avem înaintea noastră o grămadă de diare din capitală, cari în articoli de fond se ocupă cu comentarea faimosului autograf. Deși eram decși a mai publica unele escentrități din diarele maghiare cu privire la „impărșirea“ României, totuși dăm loc astădi comentariului din „Pesti-Napló“, rezervându-ne dreptul de a reveni la escentricități cu altă ocașiune.

Eată comentariul fără comentariu:

„Sunt valachi maghiari, valahi daco-români, patrioși buni și răi, credincioși și necredincioși.

„Regele nostru Francisc Iosif premiează cu distincțiuni și ridică la înalte dignități pre credincioșii săi valachi maghiari; pre daco-români, cari doresc

*) Veși coresp. din Budapesta.

a se rupe dela el, i apasă ștrictetea legii. Înzadar afectează unii dintre dacoromâniști loialitate cătră Majestatea Sa. Dacă recunosc de domn al lor pe Majestatea Sa Habsburgul Francisc Iosif, cum pot să-și dorească de principe pe Carol de Hohenzollern? Dacă nu voiesc să fie cetățeni maghiari și doresc să fie cetățeni Daciei, cum cred că vor putea respecta persoana regelui maghiar cu coroana în cap? Aici nu mai pot alege, decât că, sau recunosc Ungaria de patria lor și țin cu noi servind regelui, sau să-și deneghe patria, unde sau născut și rumpându-se de noi și regele nostru, să se lipească de România (Oláhország — Valachia.) Cei ce se decid pentru aceasta, și tradează patria, — aceasta e lucru natural — și pentru afecțiunea și faptele lor poartă și grava responsabilitate.

„Dacă vom ajunge la adecă, vom vedea căți vor fi ei. Poporul valachic nu va fi cu ei, el nu părăsesce stindardul lui Francisc Iosif. Cătanele valache ale regimentelor maghiare s'vor lupta contra legiunilor daciane cu o bărbăție, ca și se-cuții. „Traian“-ul din Bucuresci nu va ocupa „Apulum“-ul, pe care noi maghiarii-l numim Albaulia, căci dacă va veni, l'gonim afară pre la porțile de fer cu honveși valachi. Unii popi (popák) fanatici sau advocați fantastici pot face cult din Dacoromanism, și pot așta nemotivata ură contra maghiarilor; masa poporului valach nu i va urma în resbolul civil.

„Majestatea Sa distinge pre acei valachi de înfluiță (azon oláh főemberek), cari sunt apostolii păceii civile și ai concordiei. Pe Mihálka vicecomitele din Marmația și pre Szabó Iános, episcopul din Gherla. Acestia, deși valachi, sunt maghiari buni ca și noi, și regele pentru aceasta-i iubesc. Prin grațiosul seu dar le dă de scire, se continue cu bărbăție lupta contra dacoromanismului, căci aceasta face un lucru plăcut înaintea feței densusului.

„Când a decis regele se dea înșignii, rang, poziții înalte și distincțiuni (ordo) acestor bărbăți, nu s'a fost întemplat demonstrațiunea din Iași, unde vecinii au voit să-și răpească (elrabolni) trei părți de țeară; atunci încă n'a fost șis presidentul camerei Rosetti, că Carol este regele românilor, așadară nu Francisc-Iosif. Dacă a mai fost valah în Ungaria, care a ținut de compatibil dacoromanismul cu fidelitatea cătră principe, acum nu o mai poate crede, nu o mai poate șice. Poftim a alege. Cu episcopul Szabó și vicecomitele Mihálka pelângă rege, sau cu Rosetti și Grădisteanu contra noastră a tuturor?

„Cum cugetă guvernul maghiar despre dacoromanism o a spus ministrul Trefort cu cuvântul în Marmația, și o a scris în epistolă episcopului din Gherla Ioan Szabó. Cuvintele și scrisoarea dechiară deopotrivă, că statul maghiar a acceptat proclamarea de răsboiu a dacoromânilor, și înainte de toate va stărpi dacoromanismul aici acasă, cu ajutoriul autorităților legale și cu a celor valache bisericesci, a căror datorință este să ajute statului în scopurile sale politice. Trefort a toastat pentru vicecomitele Mihálka, a scris epistolă episcopului Szabó și prin aceasta a provocat pre toși valahii, cari poartă oficiu bisericesc sau civil în Ungaria, pre cei ce sunt patrioși fideli și voesc se mai rămână de atari, i-a provocat să-și țină de datorință a stărpi dacoromanismul și a se înrola în o partidă contra periculoaselor principii și a propagandei trădătoare.

„Epistola lui Trefort, bate și la Bucuresci, ministrul de culte și încovoie sabia, și aceasta nu o face fără scirea ministrului president. Ceea ce n'a anunțat Kálnoky lui Sturdza o anunță acum Trefort, să înțeleagă în aceste Valahia, că ce vrea Ungaria.

„Pentru noi înșe este mai importantă partea despre politica internă a epistolei, anunierea, că „Ungaria nu poate fi stat poliglot“ precum e Elveția, statul maghiar a fost maghiar și va fi maghiar. Naturalele dorințe ale naționalităților nu pot trece preste această graniță, trebuie să-și tragă seamă cu acest factor, și trebuie să le aducă în consonanță cu pretensiunile statului maghiar. Așa șeu, căci folosirea liberă a limbei și cultivarea ei este asigurată fie-cărui, libertatea aceasta de faptă există în familie (!) în comună, la officii (!!) în biserică, în școală, în pressă, cine nu se îndestulesce cu atâtea, acela vrea să descompună statul maghiar, și pre acela guvernul regelui maghiar l'va tracta ca pre inamic.

„Vom scii aduce la rațiune pre acesti fantasti, aparțină ei ori cărei clase civile“ șice ministru. Da cu toată ștrictetea, fie ei preoși, fie mireni, fie chiar și episcopi, sau domni mari, voevoși valachi nu suferim în Ungaria, întocmai cum nu suferim tribuni dacoromâni.

Episcopul din Gherla Ioan Szabó este arêtat în fața țerei ca model al episcopilor valahi. Lauda aceasta i compete lui, înșe ea nu compete capitulului, seminarului și diecesei sale. Szabó este numai de cinci ani în scaunul episcopesc și deși predecesorul său, actualul episcop din Oradea mare, Pavel, încă n'a fost rêu maghiar, cu toate acestea printre preoșii diecesei sale sunt atâtea elemente dacoromânesci, pe unii canonici nu-i poși aduce la rațiune,

FOIȚA.

Cristian Waldo

SAU
CĂILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus din franțuzeșe de E. B.)

(Urmare).

În momentul acesta se deschise ușa și Ulfilas, căruia fără îndoială dl Goefle îi dase ordinar, veni să-și încunosciițeze, că calul său este prins la sanie.

Ulf părea treaz deplin.

— Cum! exclamă doctorul cu surprindere, căte oare avem? Două-spredece? Nu se poate! Orologiul acesta vechiu... Dar nu, șise el, uitându-se la ceasornicul său, sunt tocmai două-spredece, eu am să merg, să mă întreșin cu baronul, de procesul acela mare, pentru care m'a făcut să viu. Mă mir, că știindu-mă șosit n'a întrebat încă de mine!...

— Dar dl baron a trimis, răspuse Ulf: nu și-am spus, domnule Goefle?

— Nu!

— A ține este o oară, vorba, că a fost aș noapte indispus; altcum ar fi dumnului însuși...

— Aici?... Tu esagerezi politeța baronului dragă Ulf!... Baronul nu vine nici odată la Stollborg!

— Foarte rar, domnule Goefle, dară...

— A da! Nu este cu puțință a vedea pe taica Stenson? Înainte de ce mă duc la castel, ca să fac vrednicului om o mică visită! Tot așa surd este?

— Și mai surd, domnule Goefle; el nu te va pricepe nici un cuvânt.

— Ei bine, am să-și vorbesc prin semne.

— Dară, domnule Goefle... unchiul meu nu șie că ești aici.

— A! da! Ei bine, va afla.

— El mă va înfrunta, pentru că nu l'am înșciințat... și pentru că am consimțit...

— La ce? Că m'ai lăsat, să trag aici? Ei bine spuneți că am trecut peste permisiunea ta.

— Închipuesce-ți, adause dl Goefle franțuzeșe și adresându-se lui Cristian, că noi sîntem aici pe ascuns și fără scirea domnului Stenson intendantul, vechiului castel. Și ceva foarte bizar este, că numitul d. Stenson, ca și cinstitul său nepot aici de față se împrovesc cu desevêșire a lăsa pe cineva să locuiască în ruina aceasta, atât sînt ei de convingși, că ea este cercetată de spirite rele și rêușcătoare...

Fața dlui Goefle devenise deodată serioasă, căt era de veselă, ca și când, dedat a ride de astfel de lucruri, ar începe aș înfrunta risul, și el întrebă în un ton aspru pe Cristian, dacă crede în aparițiuni.

— Da, în alucinațiuni, răspuse Cristian fără ezitare.

— A! ai avut de aceste din când în când?

— Da, din când în când, în friguri sau sub influența unei preocupații mari. Ele erau atunci mai puțin complete decât în friguri și-mi puteam da samă despre închipuirea mea; dară visiunile aceste, totuși au fost îndestul de surprinșetoare, ca să mă neodichnească foarte.

— Așa este, chiar așa, exclamă dl Goefle închipuesce-ți... dară o să-și spuie aceasta de-seară: acuma n'am timp. Mă duc, scumpe amice, la baronul; se poate că el mă opresce la prânș, care se servesc la două oare. În tot cazul am să mă reîntorc cât se poate de îngrabă. A! ascultă, fă-mi un serviciu în absența mea.

— Două, trei, dacă voești, domnule Goefle. De ce este vorba?

— De a scula pe servitorul meu.

De al deștepta?

— Nu, de al scula, a-l îmbrăca, ai imbumba cămășele, al îndesa în pantaloni, care-i sînt prea ștrîmți și el n'are puterea...

— A! pricep! un servitor bătrân, un amic, bolnav, neputincios?

— Nu! nu tocmai așa... ei! eată-l. Minune! S'a sculat singur! — Bine, jupâne Nils! Foarte bine! Te desvoltezi! Eată-ne deja la două-spredece oare în picioare! Și te-ai mbrăcat însuși! Nu te-ai prea-ostenit?

— Nu, domnule Goefle! respuse băiatul cu

și între junimea seminariului episcopesc — 80 de candidați — înflorește un spirit daco-român, încât silințele episcopului Szabó Iános de a vindeca această stare de lucruri dacă nu se reșfrâng prin pasivitatea supușilor săi, nu pot produce rezultat decât numai pe jumătate. Credem însă că cu timpul și pe lângă paciență și mai ales dacă Trefort de sus și comiții supremi vor sprigini jos pe vigorosul episcop în animatele sale nisuițe, i va succeda lui Szabó să stărpească dacoromanismul din diecesa sa din Solnoc-Dobăca, Bistrița Năsăud și din Crasna. În Marmăția e mic numărul preoților daco-români, în Solnoc-Doboca energia comitelui suprem Br. Bánffy Dezső și tactica episcopului Szabó nu permit ca dacoromanismul să erumpă în agitațiuni publice, însă prin casele preoților în ascuns se pitulă dacoromanismul; din contră în părțile Bistriței-Năsăud influenței episcopesci nici pe departe nu i-a succedat de a câștiga credincioși statului maghiar în biserica catolică.

„Dintralte, se nu uităm, că episcopia aceasta o a făcut era lui Bach ca instrument contra maghiarismului, și în lung șir de ani agitațiunea contra maghiarilor s'a considerat de merit, și acum această episcopie servește intereselor maghiare, luptând cu multe neajunsuri. Episcopul Szabó Iános la venirea sa din Oradea mare a eredit aici poziție grea, însă prin purtarea sa corectă și patriotică în curând i-a câștigat pre toți, știința lui cea mare i-a câștigat vădă și blândeța amici; el nu atâta prin virtute ci mai mult prin bunețea sa a desarmat o parte a preoțimei sale dacoromâne.

„Dotat rău, căci din 12000 florini pe an trebuia se acopere și trebuințele cancelariei episcopesci și în parte și ale seminariului — nu e greșeala lui Szabó, dacă după cum dice și Trefort, în diecesa lipsesc multe, de cari are episcopul trebuință, ca se poată lucra cu succes. Pagubă că nu s'a dus ministrul în jos în Transilvania cea mașter ingrigită, ca să se convingă în persoană despre starea de lucruri de acolo. Ce e drept, ministrilor nu li se arată și spun toate.

„Mulțămim domnilor, Rosetti și Grădișteanu că au atras atențiunea guvernului maghiar și a politicilor asupra Ardealului, un lucru pentru care noi în continuu am tot strigat. Până acum se ocupau cu el numai la alegeri, acum l'au pus pe tapet. Căci l'au atacat pe față valachii, după ce de mult l' subsapă în ascuns. Ceea ce n'au putut face somnorosii de deputați ai Ardealului, o au făcut în locul lor agitatoarii daco-români, au atras atențiunea Ungariei la pericolul, în care se află Ardealul. Fapte se urmeze după intenție, acesta e răspunsul nostru la epistola lui Trefort.”

Revista politică.

Sibiu, în 27 Iunie.

Precum se vede din articolul de mai sus și se va vedea și din corespondența de mai la vale, maghiarii caută să întreaacă pe cei din Cis-Laitania cu amenințările. Prilegiul și de astădată este tot cunoscuta afacere cu toastul dela Iași.

Este un fenomen curios, că domni din partea de dincoaci de Laita și cu prilegiul acesta, ca și cu altele, nu se mărginesc pe lângă obiect și pe lângă firea lui, ci amestecă lucruri, care oameni cu

prudență politică nici n'ar trebui să le amintească. Așa ministrul instrucțiunii publice din Ungaria amestecă toastul dela Iași, cartele geografice dela București cu atitudinea episcopului gr. cat. din Gherla, Ioan Szabó, cu succesele lui în promovarea maghiarisării și cu îndigitarea, că toți episcopii românesci, ca se treacă de patrioți buni, să și pună chemarea în serviciul maghiarisării. El, ceea ce nu se prea șede unui ministru de culte și instrucțiune publică se încearcă și probe de vitejii problematică; el, probabil — fără a se fi înțeles cu ministrul de resboiu din Viena, amenință pentru un toast, cum dice „Românul” dela sfârșitul banchetului, pe statul vecin cu resboiu.

Diarele din Viena, va să dică nu numai oamenii din guvern, sunt mai calme. Ele chiar și reproducând enunțiațiuni aspre din presa străină, rămân pe lângă satisfacțiunea, ce e a se cere dela guvernul statului vecin din cauza toastului dela Iași. Diarele din Viena merg mai departe. Ele se pare a căuta să domolească lucrul. Așa „Neue Freue Presse” după ce reproduce o epistolă dela Viena, publicată în „National Zeitung” din Berlin, în care se desaproabă toastul și se califică de neprudentă politica în București, cerând schimbarea ministeriului românesc, — își pune întrebarea, că oare mai bine ar fi cu alt cabinet decât cu cel alui Brătianu și exprimă părerea, că acei cari cer retragerea acestuia pușcă dincolo de țintă.

Alegerile pentru dieta Boemiei s'au terminat și majoritatea, în cele din urmă, a eșit pe partea Cehilor. Și dieta e deja deschisă. Cehii în bucuria lor promit a fi drepti cu contrarii lor, cu Nemții. Întru cât se vor ținea de cuvânt, nu va trece mult și se va vedea. Nemții însă nu așteaptă dela bunavoiața Cehilor nimic. Din contră „D. Ztg.” ce ne-a venit astăzi speră, că ori ce ar dice organele lui Bismarck, care se vede că cocheteza cu Slavii din Cis-Laitania, este numai comedie. „Comedia urei dintre principele Bismarck și dintre naționalii nemțesci din Austria este tocmai așa de veche precum este de vechie alianța austro-germană, dice „D. Ztg.” și apoi adauge ironic, că politiciii din Viena și din Cis-Laitania, cari dispun astăzi de putere, au vederi politice în tocmai cum au avut Hübner, Belcredi, Blome și pretinții lor, cari „nau priceput la timpul seu gratulațiunea lui Napoleon III de anul nou și n'au băgat în seamă negura dela Chlum, înainte de a o fi resfirat soarele sângeros dela Königgrätz, într'un mod așa de oribil pentru Austria.

Dela Varșovia vine scirea, că funcționarii dela drumurile de fer rusesci, fiind de origine străină, vor fi demisionați. Cei din funcțiuni înalte vor fi demisionați în 1 Ianuarie 1884; ceilalți din funcțiuni mai inferioare, vor fi demisionați în 1 Iulie 1884.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român”.

Budapesta, 6 Iuliu 1883. În articolul meu dto 6/18 Iunie a. c. publicat în Nr. 66 al țiarului „Telegraful Român” am accentuat ținuta episcopului bisericii române unite în cestiunea proiectului de lege pentru scoalele medie. Tot odată am spus

— Lucruri serioase! ce maliție proastă, neagră ca cărbunele, și vizibilă prin urmare, cu ochii, nearmați ca cărbunele pe zăpadă! Pe onoare mea, e prea târziu; nu mai este timp.

— În adevăr că nu mai este timp, observă Cristian, și ce are ea să-ți spună, nu merită a asculta.

— A! a! Dta știi dară de ce este vorba?

— Cu toate amănuntele și o să-ți spun îndată fără temere că dta vei sprigini o dorință încât de urită, atât de ridiculă. Contesa vrea să-și mărite dragălașa sa nepoată Margareta, după bătrânul și funebrul baron Olaus.

— Asta o știu și am și bățocorit, fără sfială, acest proiect frumpos. A căsătorii frumoasa luna lui Maiu cu poșomoritul Decemvrie? Trebuie să fie o căciulă albă ca vârfurile lui Sylfiallet, ca să ai asemenea idei!

— A! Asta am așteptat-o! Așa-i domnule Goeffle că este o infamie a jertfi pe Margareta astfel? — Ei, ei! Margareta? Așa! Dta ești dară bine cunoscut cu Margareta?

Nu prea; chiar că o am vădut: ea este înecatătoare.

— Așa se dice: dară de unde drac cunosti dta pe contesa, și cum de-i știi proiectele sale intime?

— Asta este o istorie ce o se și-o spun, când vei avea timp. . .

— Ei! nu, n'am timp. . . dară mai este un postscriptum, care nu l'am vădut. . . și care nu l'înțeleg.

și ceea ce se șoptea printre culise despre fitoarea distincțiunea a episcopului din Gherla, Dr. Ioan Szabó. Distincțiunea a urmat însoțită de un autograf al ministrului de culte și instrucțiune Trefort, care întărește toate informațiunile mele de atunci. Dupla politică a ministrului de culte de a întări biserica catolică, ca element maghiarisatoriu, și de a o arăta în ochii lumii de biserică națională pe contul acelei protestante a reușit. Mai mult, autograful ministrului varsă și mai multă lumină. Densul vine ca un Jupiter tonans și din dragoste către P. episcop din Gherla aruncă trăsnete asupra neamului românesc de sub coroana Sântului Stefan. Dacă distincțiunea nu s'ar fi dat pentru ținuta clerului gr. cat. în cestiunea proiectului de lege, acest autograf n'ar fi atât de sprincenat. Acum însă vedem apriat, că el vorbește tot la adresa celor ce și au apărut cu bărbăție interesele lor bisericesci și naționale.

De ocamdată eată autograful fără nici un comentariu. Sânt sigur, că-l va comenta țiaristica maghiară, și la timpul seu vă veți face datoria arătând publicului cetitor modul de a comenta lucrurile în Ungaria.

Autograful după cum stă el în „Egyetértés” de astăzi (6 Iuliu a. c. Nr. 184) este următorul:

„La recomandarea consiliului de ministri, Majestatea Sa, prea grațiosul nostru domn și rege, Te-a distins în mod eclatant pe Ilustritatea Ta. Am provocat pe domnul comite suprem, „contele Br. Bánffy Dezső” să-ți predea distincțiunea. Cu mare plăcere mi-ași fi împlinit insumi în persoană această misiune, și cu o cale mi-ași fi împlinit și promisiunea: de a veni în vara aceasta la Gherla, ca să ved în ce măsură lipesc la reședința episcopiei toate acelea, de care are episcopul trebuință, spre a pute lucra cu succes. În adevăr e timpul să îndreptăm tot, ce au omis acele guverne, cari având în vedere veșitățile naționalităților, și nu adevăratele interese bisericesci, au înființat episcopii, fără ale prevedea cu instituțiile trebuincioase. Cu toate acestea Ilustritatea Ta și știi îndeplinii misiunea, și pe când și gratulez la această distincțiune, nu pot să nu-ți doresc noroc și la înțeleapta și fina purcedere, cu care guvernezi episcopia. Ilustritatea Ta știi pune în ecilibru și în consonanță naturalele dorințe ale poporului cu pretensiunile bisericii catolice și cu ale statului maghiar; căci Ilustritatea Ta știi, că stat poliglot e imposibil în Ungaria, știi că nici odată nu s'au înființat staturi cu graniță după limbi (államokat nyelvhatárok szerint soha sem alkattak) și nici că se vor înființa, și că aspirațiunile sentimentale ale rasselor nu vor nimici granițele naturale și dezvoltările istoriei seculare. Noi în mânia cartelor din București și ale toastelor din Iași nu numai vom susține părțile Ardealului și Bănatul, ci dacă va fi trebuință le vom apăra și cu arma și pre aceia, cari aici a casă, și permit astfel de fantasii, i vom sci aduce la rațiune, aparțină ei ori cărei clase de cetățeni. Ilustritatea Ta în toată privința poți servi de model episcopilor bisericii greco-catolice unite, și ca atare și pace la inimă binele statului și al turmei, căci aceste interese nu sânt opuse unele altora, pentru aceasta, te rog primește expresiunea călduroasei mele simpatii și a deosebitei mele stime.

Budapesta, 1 Iulie 1883.

Trefort. m. p.

aer de triumf, eu mi-am îmbumbat gamașele foarte bine; uite!

— Cam strîmb; dară tot una, și acum, te vei odichni, până desară?

— Ba nu, domnule Goeffle; voesc să mănânc căci mi este foarte foame, și aceasta mă oprește a dormi bine.

— Veți, dise dl Goeffle către Cristian, acesta este servitorul, care mi l'a ales guvernanta mea! Acuma te las sub ingrigirea lui. Fă-l să te asculte dacă poți. Eu, din partemi am renunțat la aceasta Aid, Ulf, mergi înainte, eu te urmez. . . Ce mai este? Ce ai?

— Eu am, răspuse Ulfilas, a cărui gânduri urmau mersul razelor soarelui, o scrisoare în buzunar, de care mi-am uitat. . .

— A mi-o da? foarte bine! Veți, Cristiane, cât, de bine ești servit, în Stollborg!

— Dl Goeffle desfăcu revașul și cetii ceea ce urmează, intrerupându-se la toată fraza pentru a face reflecșiunile sale, franțuzește:

„Scurpe advocate. . .”

— Cunosc scrisoarea aceasta. . . A! este contesa Elveda, marea cochetă, partidul rusesc în rochii! . .

„Eu doresc a te vedea cea dintâiu. Scin, să baronul te așteaptă la douăspre-zece oare. Binevoesc a pleca din Stollborg ceva mai de timpuriu și intră în apartamentul meu, căci am să-ți împărțesc lucruri serioase. . .”

„Am să-ți fac complimentele mele asupra înfățișării și a spiritului nepotului Dtale. . .”

— Nepotul meu! Eu n'am nepot! A înebunit contesa?

„Însă spiritul acesta l'a incurcat urit și pentru afrontul seu, el merită să-l speli zdravên! . . . O să mai vorbim de aceasta și eu voi cerca a repara nebuniile sale, eu am mare plăcere a dice, prostiile sale! . . .”

— Afrontul seu, prostiile sale! Precum se vede domnul nepot al meu să poartă bine! Dară cum drac să prind pe obrasnicul acela ca să-l spăl cum se cade?

— Vai, domnule Goeffle, n'ai se mergi departe, dise Cristian în ton tânguitor. Cum de nu găcesci că, dacă m'am putut introduce fără mască la balul de aji-noapte, de sigur numele lui Cristian Waldo nu mi-ar fi deschis ușa?

— Nu dic contrarul; dar așa sub numele Goeffle. . . ?

— Invitația mea a fost sub acest nume cinstit în buzunarul meu.

— Dar așa, domnule, dise dl Goeffle în ton sever și cu ochii sclipind de mânie dta nu te ai mulțamit, a lua hainele complete a le oamenilor, începând dela pudra pșului și până la talpa inclusiv; dta și-ai permis a le lua și numele lor și a-i face responsabili pentru nebuniile ceți place a le comite! Aceasta întrece permisiunea. . . (Va urma.)

Traduceri unguresci.

Relativ la cele scrise mai sus*) reproducem, rectificând se înțelege, traducerea pe care un maghiar a făcut o numelor de botez ale Românilor din Solnoc:

<i>Afimia</i>	din Euphemia (bineprevestitoare) se traduce cu Amalia;
<i>Anania</i> ,	nume biblic de bărbat, se traduce prin Anna. Prorocul Anania, ungurindu-se, devine Androgyn.
<i>Artemie</i>	(dela <i>artemia</i> , sănătate, întremare) se traduce prin <i>Aurel</i> .
<i>Ariton</i>	(Chariton, Gratosus) se chiamă Ambruș (Ambrosius.)
<i>Dochia</i>	(gr. Eudokia. buna favoare) ungueresce — Doroty. Pe Eudochia, nevasta împăratului Teodosiu, autoarea poemei <i>Homerokentra</i> , o chiama Dorotya?
<i>Despa Despina</i>	(Despoina — stăpână, împărăteasă, fiica lui Neptun și a Cererii) se chiamă pe ungueresce Döme, adică Dumitru.
<i>Efrem</i> ,	numele biblic Ephraim se traduce cu numele tartar Elemér.
<i>Eufrosina</i>	(dela gr. euphrosyne, veselie, plăcere, Hilaria; una din cele trei grații) se chiamă ungueresce Erzsébet.
<i>Firona</i>	(Verona) nume de femeie se traduce prin nume bărbătesc Ferencz (Francisc).
<i>Gafta</i>	(Agate, Bona) se traduce cu Gizella.
<i>Gherman</i>	(lat. Germanus, frate-drept se chiamă) Gyerő.
<i>Gerasim</i>	(gr. Gerasmos, Spectabilis) se chiamă Gyárfás.
<i>Gasia, Agapia</i>	(gr. agape iubire) se chiamă Agnes.
<i>Istratie</i>	(gr. Eustratios, bine oștitorul) se chiamă ungueresce Szende (blând).
<i>Iftimie</i>	(gr. Euthymios, cel cu inimă bună) se botează Imre (Emeric).
<i>Iroftie</i>	(Hierotheus) se traduce cu Reszó (Rudolf).
<i>Istafie</i>	(gr. Eustachius, cel ce dă bune roade) chiamă Albert.
<i>Isaia</i>	(nume biblic Isaias) se chiamă István (Stefan)
<i>Ilontie</i>	(Leontius) se traduce cu Lajos (Ludovic).
<i>Iov</i>	(nume biblic: Hiob) se traduce cu Iozsef.

Până și cartea lui Iov, aceea parte pesimista a bibliei din care se vede că lumea e deșartă ca învețătura unguerescă nu scapă de traducere.

<i>Condratie</i>	(St. Quadratus, episcop în Atena, pe la a. 126, discipol al apostolilor, autorul unei „Apologii a Creștinilor“ adresată împăratului Adrian se numesce Kálmán.
<i>Melentie</i>	(gr. Meletios, Silitorul) ung. Máté.
<i>Melentia</i>	(Melitia) ung. Martha.
<i>Minodora</i>	(purtaoarea de dar) Minna
<i>Macaveiu</i>	nume ebraic <i>Maccabaeus</i> , ungueresce Mártón (Martin).
<i>Maxim</i>	(Maximus) ung. Miksa
<i>Mirilă</i>	(diminutiv dela <i>Mirea</i> -ung. Károly
<i>Martial</i>	(Martialis) ung. Marte (Martinus)
<i>Nichita</i>	(Niketas, invingătorul, Victor) ung. Nandor (Ferdinand)
<i>Nastasia</i>	(Anastasia) ung. Anna.
<i>Olimpiu</i>	(Olympios — cerescol) ung. Otto.
<i>Pantea</i>	(Panteleemon,) gr. Pantaleon.
<i>Pintea</i>	(item dela Pintili — Panteleemon) ung. Pető
<i>Porfir</i> ,	<i>Porfirie</i> (Porphyrios, de purpură) ung. Peter.
<i>Pelagia</i>	(pelagia marina, ergo Marina) ung. Panna
<i>Parasca</i>	(Paraskeva, pregătire, sf. Vineri), ung. Piroșca. (Rosa.)
<i>Paraschiva</i>	(item Paraskeve) ung. Piroșka.
<i>Rafla</i>	(Rachel, nume biblic) ung. Rózsa.
<i>Spiridon</i>	(Speiridion,) ung. Simon.
<i>Sofron</i>	(sophon, înțelept) ung. Szombor.
<i>Sofrona</i>	(sophonii, gr. înțelepciune) ung. Sára.
<i>Zamfira</i>	(dela Sappheiros, zamfir, peatră nestimată albăstră) ung. Samu.
<i>Senia</i>	(Xenia, peregrina, alienigena-străină) ung. Szeren
<i>Tifor</i>	(chifor, Nikephoros, purtător de biruință — Victor) ung. Tibor.
<i>Tanasia</i>	(Euthanasia) — ung. Anna.
<i>Trifan</i>	(triphanos, triluic) ung. Tamás (Toma.)
<i>Titiana</i>	(fem. dela <i>Tatius</i> și <i>Tatianus</i> , Tatiana, nume italic) ung. Teréz.
<i>Telentie</i>	(Terentius, nume latin) ung. Lőrincz (Laurentius.)
<i>Trif</i>	(Trif-an, triphanos, triluic) ung. Tihamér, nume tartaric.
<i>Tira</i>	<i>Tirila</i> (Kyryllus) ung. Károly.
<i>Titiau</i>	(Tatianus) ung. Tizian
<i>Tim</i>	(chim,—Achim, Ioachim, nume biblic) ung. Ienő.
<i>Ustina</i>	(Augustina) ung. Julia
<i>Villa</i>	(slav. vila, nympa;) ung. Sibylla.
<i>Vértan</i> ,	<i>Vértoc</i> (slav. dela vărăt, hortus — Olitor) ung. Vidor (Vasilie.)
<i>Vasilică</i>	(Vasil-ică, Vasile, basileus, rege) ung. László (Vladislav)
<i>Zenobia</i> ,	numele vestitei împărătese a Palmyrei, prinsă de Aurelian și purtată în triumf; asemenea numele unui oraș al Syriei lângă Euphrat, întemeiat de ea) ung. Zoltan (fiul lui Árpád)

*) A se vedea numărul trecut reproducțiunea din „Timpul“. Red.

Am propune autorului maghiar să slăpuce de traducere de opere istorice și geografice — după același metod și cu aceleași cunoștințe lingvistice. Ne am pomeni atunci ca pe Caesar la chemat Sulem-Fekete, pe Alexandru al Macedoniei Elemér, ear pe Napoleon Rozsa-Sándor.

Variatăți.

* (Parastas.) Dela Cristesci ni se scrie, că s'a celebrat un parastas solemn în memoria în veci neuitatului Archiepiscop și Metropolit Andrei baron de Șaguna. Cu ocaziunea aceasta părintele paroch al locului rosti o cuvântare în termeni poporali în care arată însemnătatea acestui mare bărbat pe terenul bisericesc, național și scolastic.

* Domnul Kallay, ministrul comun de finance a sosit alaltăeri din călătoria sa din Bosnia, la Viena.

* (Comisiunea pentru regularizarea frontăriilor,) dintre Austro-Ungaria și România s'a constituit în chipul următor: President consiliariul intim Grigoriu Beldy; membri: George Pogány, comite suprem în comitatul Uniedoarei. Acesta este totdeodată și vicepresident; mai departe baronul Gavriil Apor, protonotariul comitatului Treiscaunelor; Béla Nagy, director de finance și Ludovic Fabini, colonel și cap al statului major general. Din partea României: Generalii Pencovici și Barozzi, N. Donescu, fost ministru de externe și deputații: Papadopulo, Calimachi.

* (Postal.) La stațiunea postală din Bandul de Câmpie, comitatul Mureș-Turda pe lângă contract și cauțiune de 100 fl. bani numerați, se deschide concurs și anume cu emolumentele următoare:

120 fl. salariu

40 fl. pausal de cancelarie.

450 fl. pausal de transport.

Rugărele trebuie înaintate la direcțiunea postală reg. ung. din Sibiu în timp de 3 săptămâni.

* (Postal) Oficiul postal din Bandul de Câmpie înceată provisor în a 8-a a lunii curente, și comunele aparținătoare de cercul acesta: Bandul de Câmpie, Grebinii, Căpuș, Mădărașul de câmpie, Uroi, Iclandul mic și mare, Saltelic, Pustafekete, Liorința, Uroiul secuesc de Câmpie, Vaideei și Petea de Câmpie, se încorporează la cercul oficiului postal din Mureș-Oșorheiu.

* Iubileul de 100 ani.) Comuna noastră bisericească din Făgăraș a s'rbat a doua zi de Rosale jubileul de 100 ani dela ridicarea bisericei. S'rbarea a decurs întrun mod demn și frumos, conform unei programe statorite. După liturgie a urmat un parastas pentru ctitorii bisericei, apoi o cuvântare, rostită de părintele Vincentiu Grama, paroch în Rișor. Oratorul arată între alte starea deplorabilă a credincioșilor nostri după introducerea unirei cu Roma, care avu drept urmare, că credincioșii nostri fură despoiați de locașul sânt, unde se puteau aduna spre a se ruga lui Dđeu, ai aduce jertfa și mulțumită. Credincioșii nostri, continuă oratorul să v'đură după desbinarea confesională, siliți a alerga prin satele vecine spre a se nutri sufletesce cu cuvântul lui Dđeu. Abia se află întrun târziu cinci comercianții români cari din sudoarea lor proprie și din colecte la anul 1783 ridicară biserica.

Serviciul Dđeesc, sub conducerea Domnului protopresbiter Petru Popescu se severși de patru preoți.

La înălțarea solemnității a contribuit și cântările executate de elevii scoalelor noastre din Făgăraș și din Betlean.

Cu privire la s'rbarea aceasta mai adaugem următoarele:

Fiind public numeros, biserica altcum în condițiuni financiare nu prea suficiente avu îmbucurătoarea ocaziune a primi filerul oferit din partea On. public binevoitor și anume: pre disc incurse suma de 1 fl. 91., cr. v. a.: oferte maritimioase dela următorii p. t. Domni: Ioan Aiser, Bucuresci 10 fl., Ioan Horea 1 fl., Robest Herzum 1 fl., Ioan Hobian, Deva 1 fl., Ioan Selegeanu, Șerpeni 1 fl., Constaadin Hobian 1 fl., Laurian Hobian 1 fl., Costi Hobian 1 fl., Ioan Toflea 1 fl., Georgiu Beclerian 60 cr., Ioan Ghimbașanul 1 fl., N. N. 60 cr., Basiliu Denghel 50 cr., Petru Pop 60 cr., Maria Brânzea 40 cr., Stefan Balan 40 cr., Elisein Mișea 1 fl., Lazariciu 1 fl., Iosiv Pelineanu 60 cr., Moșinț Friș 60., Constantin Țintariu 1 fl., Vasliu Berianu 40 cr., George Mândreanu 1 fl., Petru Neicu 30 cr., Nicolau Aron 50 cr., — cărora li se aduce mulțumită. — Venitul total 30 fl. 41 cr., spese 10 fl. 54 cr., venit curăț 19 fl. 87 cr. v. a., puțin dar mai bun ca nimic.

Făgăraș 17 Iunie 1883 v.

Ioan Ciara,
epitrop.

Niculau Aron,
inv. și not. al com. par.

* (Cărți didactice aprobate). Gramatica română în scoalele elementare:

a) manual pentru învățători,

b) manual pentru scolari de Vasilie Mândreanu, profesor în Caransebeș, aprobată și recomandat de consistoriul diecesei Caransebeșului prin circularul dđto 18 Nov. 1882 Nr. 764 scol. s'a aprobat în ăilele acestea și de ministrul ung. reg de culte și instrucțiune publică, care prin ordinațiunea ministerială dđto 2 Iunie a. c. Nr 15,477 recomandă aceste cărți didactice spre folosirea în toate scoalele poporale, precum și în instituttele preparandiale române.

Consistoriul diecesei Aradului prin circularul său dđto 15 Iunie a. c. Nr. 1590 încă recomandă învățătorilor aceste cărți didactice spre procurare și întrebuițare în scoalele diecesei Aradului.

Aceste cărți didactice sânt dară până acum aprobate:

1. din partea ministrului ung. reg. de culte și instrucțiune publică;

2. din partea Consistoriului diecesei Caransebeșului și

3. din partea Consistoriului diecesei Aradului.

După cum sântem informați în timpul cel mai scurt vor fi aprobate și din partea Consistoriului arhidiecesan din Sibiu.

Aceste cărți didactice la aparițiunea lor au fost îmbrățoșate de o critică cât se poate de favorabilă. Eată, ce dice un bărbat de scoală erudit:

„Ni-a lipsit o carte, care să aplice principiile

teoretice asupra întregii materii gramaticale. Autorul cărții de față și-a luat osteneala și a făcut-o.“

„Gramatica dlui Mândreanu e unică, în ce privește obiectul limbei, care părăsind sistemul științific cu desevărșire, se apropie de băeat, și presintă în bucăți de cetire forme deja cunoscute, îl îndeamnă a le grupa, a abstrage regulie și a clădi în chipul acesta sistemul legilor limbei. Conduc de dinsa copilul se bucură de rezultatele dobândite, pentru că el însuși le află.“

„Alcătuită pe temeiul metodului elementar bine înțeles, și înzestrată cu toate înlesnirile, atât pentru învățator cât și pentru scolar, gramatica dlui Mândreanu presintă o lucrare eminentemente practică“.

Se pot procura prin ori-care librărie sau dea dreptul dela autorul. Manualul pentru învățători cu 1 fl. 20 cr., manualul pentru scolari 45 cr.

* (Cavaleri de industrie.) În 15 Iunie a. c., cu ocaziunea t'ergului de țeară în Zlatna, un individ îmbrăcat domnesce și cu orologiu observă, că un biet român din Trâmpoele, anume Ioan Negrușă, are la sine bani, prețul unei părechi de boi, ce tocma v'nduse. De unde ești pretine? întrebă necunoscutul; — Din Trâmpoele Domnule! — Ce binevenit îmi esci, continuă străinul, am lipsă mare de a trimite o epistolă preotului D Voastră, cu care sânt foarte bine cunoscut, te rog fă bunățate și o du. Românul ca totdeauna bun la inimă și gata a face bine promise: Cu toată inima, Domnule.

Individul străin chiamă pe român la cuartirul său și până a scrie epistola îmbie pe român să bea un păhar de rosol, adus de servitorul său dintr'un pachet, ce-l avea acolo. Românul poate și mândru că este omenit din partea unui domn străin, a beut un păhăruș și mai târziu și al doilea. După acest din urmă a ameiț și n'a mai sciut de sine. Când s'a tređit, s'a pomenit în grădina cuartirului și lipsit de 140 fl., prețul boilor v'nduți.

Ajung'nd înt'emplarea aceasta la cunoștința sergentului de gendarmi Iosif Selăgeanu (Szilágyi) român din Abrud, și conving'ndu-se acest din urmă că făptuitorul s'a depărtat din cuartir, mai întâiu a luat informațiunile, posibile și apoi o trăsură, în care a luat cu sine și pe copilul otelierului, unde streinul fusese în cuartir. Sergentul, care aflase urma criminalului, s'a luat în grabă spre Alba-Iulia, îndreptându-se dea dreptul la gară. După ce a cercetat acolo și mai pre urmă în toate otelele și restaurațiunile în zadar, s'a întors înd'ăr'la Zlatna.

La intoarcere însă i-a venit în minte să se îndrepte spre Teiuși, luând acum cu sine și pe cocierul otelierului din Zlatna, pe care din înt'emplare îl aflase în Alba-Iulia. Și în Teiuși a observat aceeași tactică ca în Alba-Iulia, sa dus deadreptul la gară, luând și pe alți gendarmi din loc cu sine. Negăsind acolo nici un individ suspect a început a căuta prin alte locuri. În sf'ârșit sergentul isbuti a da pe câmp, în nesce gropi, de patru pungași, cari parte dormiau, parte privegiau.

Pungașii sânt: Salamon Iozsef, jidan din ținutul Bistriței, Péter Ferencz, maghiar din ținutul Mureș-Oșorheului, Antonie Mureșan din Alba-Iulia, și în sf'ârșit Ana Roth, jidană din ținutul Brașovului. Lucrul cel dintăiu fu că toți patru indiviđii fură legați și esportați la judecătoria din Abrud. Bani furăți 140 fl. s'au aflat cusuți în mănecă surtucului lui Salamon Iozsef.

Onoare stăruinței și dexterității Domnului sergent, pentru care credem, că nu va lipsi recunoștința. Justiția 'și va face datoria.

* (Schimbări în personalul diplomatic român). „Gaz. de Roum.” anunță următoarele numiri în personalul legațiilor noastre:

D. Dimitrie Olănescu, prim secretar al legației române din Constantinopol, se numește director al diviziunii consulare din ministerul de externe, și d. A. Beldiman, prim secretar la legația din Berlin, se numește șef al diviziunii politice la același minister.

D. Giuvara, prim secretar al legației din Brüssel se trece în aceeași calitate la Constantinopol.

D. Dimitrie I. Ghica, deputat se numește prim secretar la legația din Berlin.

D. C. Mărăcinean, actual șef de cabinet la ministerul de esterne, se numește prim secretar la legația din Brüssel și Haga.

D. Liteanu ministrul României la Berlin, plecând în concediu, afacerile legației vor fi gerate de d. Beldiman, în lipsa căruia direcțiunea diviziunii politice va fi încredințată provizoriu dlui D. I. Ghica.

* (Trăsnet.) În luna c. 5-a st. n. locuitorii din Almașul mare Ioan Abrudean și Nelie Petrean, vădând apropierea tempestății cu fulgere, s'au suit în turnul bisericii și când trăgeau clopotele i-au trăsmit pe ambii, așa că i-au scoborit morți jos din turn.

Mai nou.

Viena, 9 Iulie n. Nota guvernului român către legatul austro-unguresc Mayr în Bucuresci este în esență: Amânarea (desvoltării toastului lui Grădișteanu Red.) a causat-o absența regelui și ministrului de esterne. Guvernul regelui nu condamnă asfădi antaia-oară agitațiunile iloiale îndreptate contra staturilor vecine. Guvernul își cunoaște datorința de a nu tolera agitațiunile, care conturbă raporturile de vecinătate bună, și după reîntrarea sea în concertul european, nu se va abate dela atitudinea aceasta.

Conspectul operațiunilor, Institutului de credit și de economii „Albina” în luna Iunie 1883.

Întrate.		Eșite.	
	fl.	fl.	cr.
Numerariu transpus din 31 Maiu	38,792.76	Depuneri	111,558.72
Depuneri	108,928.64	Cambie escomptate	181,158.36
Cambie rescumperate	163,903.15	Împrumuturi ipotecare și alte împrumuturi	29,210.80
Împrumuturi ipotecare și alte împrumuturi	18,044.78	Interese pentru depuneri și alte interese	3,615.17
Interese și proviziuni	15,017.45	Contribuțiune și competențe	9.20
Fondul de pensiuine	59.50	Salarie și spese	2,046.76
Monetă vândută	86,613.34	Monetă cumpărată	61,022.77
Efecte	30,297.25	Conturi curente	14,692.01
Conturi curente	6,643.73	Diverse	4,885.29
Diverse	434.37	Saldo în numerariu cu 31 Iunie 1883.	60,535.89
	fl. 468,734.97		fl. 468,734.97

Sibiu în 30 Iunie 1883.

Visarion Roman m. p., I. Lissai m. p.,
directior asecutiv. comptab.

Lista

contribuenților la Maialul „Reuniunii femeilor române” din Abrud - Abrud - sat și giur: ținut în 18 Iunie 1883 n. (Incheere).

Din Roșia: DD. Simeon Caian 4 fl., Jurca Iosif 4 fl., Nicolae Mestecan 2 fl., George Cosma 2 fl., Ioan Almășan 2 fl., Nicolae Hetcu 2 fl., Ioan Păcurariu 1 fl., Candid Albini 1 fl., David Iános 1 fl., Alesandru Almășan 1 fl., Vertlen Gyuri 1 fl. Dna Cetilia Hocman 1 fl. Nicolau Trifan 1 fl., Pompiliu St. Șuluf 50 cr., George Bocaniciu 50 cr., Corpade Vasilie 1 fl.

Din Bucium: DD. Alesandru Danciu, direc. 2 fl., Ioan Todescu 2 fl., Alesandru Danciu, preot 2 fl., Ioan Iancu 2 fl., Nicolae Baeșan 1 fl., Teodor Tomuș 1 fl., Alesandru Sava 1 fl., Ioan Jiurgiul fl., Ioan Danciu 1 fl., Vasilie Corpade 1 fl., Ioan Dandea 1 fl., Jurca Dumitru 2 fl., Moise Jurca 1 fl., Iosif Ciura 1 fl., Dr. Aurel Chisbach 1 fl., Ioan Retegan 50 cr., Ioan Șioica 1 fl., Gregoriu Sima 1 fl., Nicolae Șioica 2 fl., Nicolau Ciandran 1 fl., Nicolae Jurca 1 fl., Nicolau Lupu 50 cr., Jurca Todor 50 cr. Tomuș Alesandru 1 fl.

Din Câmpeni: DD. Ioan Danciu, administrator protopresb. Offenbaia 2 fl., Gerasim Candrea 3 fl., Dr. Absolon Todea 2 fl., Basiliu Motora 2 fl., George Decean 2 fl., Iulius von Veldenfeld 2 fl. Dna Anna Manovicu 2 fl. Dimitrie Muntean 1 fl., Ioan Jonete 1 fl., Iulius Hocman 1 fl. Dna Paraschiva Moldovan 1 fl. Nicolae Dascălescu 1 fl., Nicolae Corcheș 1 fl., Ioan Motora 1 fl., Gerasim Morariu 1 fl., Clement Aiudean 1 fl., Vasilie Motora jun. 1 fl., Sigismund Lövy 50 cr., Moisiu Manovicu 1 fl.

Din Alba c: DD. Ioan Todea, paroch 1 fl., Ioan Todea, notariu 2 fl., Rudolf Lövy 2 fl., Ioan Tioc 1 fl., Teodor Pasca 50 cr., Teodor Marcan 1 fl., Burz Teodor 1 fl. — Suma totală 310 fl. 60 cr.

Cu ocașunea Maialului, au mai întrat ca tacsă dela membre nouă, fundatoare, și ordinare: DD-ne Ditia Danciu din Bucium 10 fl. Ana Adamovicu Abrud 10 fl. Catița Jurca din Roșia 10 fl. Sofia Gligor 1 fl. DD. Alesandru Sava 1 fl., Gregoriu Sima 1 fl., Vasilie Carpade 1 fl. — Suma 34 fl. Abrud în 28 Iunie 1883.

Ana Gall m. p., Alesandru Ciura m. p.,
președintă. secretariu.

Loterie.

Sâmbătă în 25 Iunie 1883.

Buda: 55 22 72 51 17

Bursa de Viena și Pesta.

Din 7 Iulie n. 1883.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	119.95	119.74
Împrumutul dramarilor de fer ung.	137.50	137.75
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	91.50	91.50
II emisiune de obligațiuni de stat dela drumul de fer orient ung.	114.50	114.—
Scrisuri fonciari ale institutului „Albina”	5.66	100.30
Galbin	9.50	6.66
Napoleon	9.50	9.49
100 marce unțenești	58.50	58.45

Nr. 364 1882.

[435] 1—1

Anunțiu.

Conform prescrierii §. 124 din regulamentul pentru procedura judecătorească în cauze matrimoniale se face prin aceasta cunoscut, cumcă prin sentința venerabilului consistoriu archidieceșan din din 23 Septemvree 1882 Nr. 59 Ioan Olariu Baloi din Boița, comitatul Sibiuului, este despărțit de c. tră pribegita sa soție Maria Zacharia, tot de acolo. Sibiu, 27 Iunie 1883.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Sibiuului.

Nr. 158.

[433] 2—3

CONCURS.

Încuviințându-se prin venerabilul ordin consistorial din 12 Maiu 1883. Nr. 1173. B. aședarea unui capelan în parochia de clasa a II. din comuna Vingard lângă neputinciosul paroch de aici, se escrie pentru ocuparea numelui post concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele capelanali sânt 300 fl. din venitele parochiale de 600 fl. v. a.

Aspiranții la postul acesta de capelan au ași adresa suplicile înzestrate în regulă cu toate documentele recerute de statutul organic și regulamentul congressional din anul 1878 oficiului protopresbiteral subsemnat.

Sebeș în 3 Iunie 1883.

Oficiul protopresbiteral gr. or. În conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Tipeiu m. p.,
protopresbiter.

Nr. 73/1883. Dir. gimn.

[432] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea unui post profesoral la gimnaziul public gr. or. rom. din Brad (comitatul Hunedoarei), prin aceasta se escrie concurs cu terminul până în 20 Iulie st. v. a. c.

Salariul împreunat cu acest post e 600 fl. v. a. solvinđi din cassa fondului gimnazial în rate lunari; ear după un servițiu de 10 ani decenale de 100 fl.

Dela concurenții se cere, ca sē fie români de religiunea gr. or. și pe lângă esamenul de maturitate sē aibă pregătirea pentru cariera profesorală prescristă de legea pentru scoalele medii, sē fie assultat și terminat cu succes bun cursul filosofic și filologic la vre-o universitate.

Concurenții au ași îndrepta pe tițiunile bine instruate la subsemnatul oficiu protopresbiteral, ca directore și președinte al reprezentanței gimnaziale.

Din ședința reprezentanței gimnaziale ținută în 21 Maiu 1883.

Brad în 11 Iunie 1883.

Georgiu Părău m. p.,
adstr. ppresbiteral gr. or. al
Zarandului Direc. al repres. gimn.

Turnătoare de clopote și de metal

a lui

Antonie Novotny

le recomandă pentru facerea de clopote nouē, pentru turnarea din nou a clopotelor sparte de toată mărimea, precum și pentru construirea a mai multor clopote în acord harmonic, oferind garanță pe mai mulți ani. Montate cu chivere (coarane) de lemn, fer turnat și făurit; astfel construite, că după ce sânt usate pe o parte sē poată fi învērțite cu înlesnire în ori-ce direcțiune, prin ceea ce se evită creparea lor.

Cu deosebire recomand

clopotele găurite și premiate

inventate de mine, care au un ton mai întins, mai puternic și mai adânc, ca cele de sistemul vechiu; un astfel de clopot în greutate de 300 punți egalează pe unul de 400 punți.

Recomand mai departe scaune de fer făurit pentru clopote solide și frumoase, clopote pentru orologiu sau discuri pentru oroloage și **toace** din metal, precum și toate celelalte articole de alamă și metal aparținătoare de această categorie, cu prețurile cele mai moderate. Se construesc clopote și pe lângă plătirea făcută în rate.

Clopote dela 300 punți în jos, precum și stropitoare de mână se află totdeauna în magazin.

Pentru comande binevoitoare, care se efectuează solid și prompt se recomandă

Antonie Novotny.

Timișoara, Fabrică.

[359] 6—10

Numai odată

se ofere o ocașione așa de favorabilă de a procura un orologiu escelent cu jumetate prețul.

Desfacere grandioasă.

Raporturile politice, care s'au ivit în întreg continentul Europei, n'au lăsat neatinsă și Elveția. Consecența a fost emigrarea lucrătorilor în masse, care a periclitat existența fabricilor. Și fabrica reprezentată de noi, care e cea dintăiu și cea mai însemnată fabrică de oroloage, a închis de o cam dată fabrica sa, încredințându-ne pe noi cu vânđarea fabricatelor sale. Aceste așa numitele oroloage-de-buzunariu-Washington sânt cele mai bune de pe lume, sânt foarte elegant gravurate și înfrumusețate și lucrate după sistem americană.

Toate oroloagele sânt repassate (esaminate) pe secundă și garantăm pentru fie-care 5 ani

Ca dovadă a garanției sigure și a solidității celei mai severe, ne obligăm prin aceasta în public, că sântem gata a reprimi și schimba fie-care orologiu, ce nu convine.

1000 remontoire de buzunariu fără cheie de întors la toartă, cu mantelă de cristal, regulate cu acuratețea estra-ordinară pe secundă; afară de aceasta aurite prin electro-galvanism nou, dimpreună cu lanț și medalion etc., prețul de mai înainte fl. 25, acum numai fl. 10.20 de anul.

1000 ancore esemplare de lues din argint, pe 15 rubinari cu cadranuri în email, arătător de secunde, sticlă lată de cristal, mai înainte cu fl. 21, acum numai fl. 12.25 de anul, toate repassate pe secundă.

1000 oroloage-cilindre înfrumusețate în capsulă de nickel argint, cu sticlă lată de cristal pe 8 rubinari foarte fin repassate, dimpreună cu lanț medalion și cutie de catifea, mai înainte fl. 15; acum numai fl. 5.60 unnl.

1000 oroloage ancore de argint veritabil de 13 loși, probat de oficiul monetariu c. r. pe 18 rubinari, afară de aceasta aurite prin electricitate, foarte fin regulate. Oroloagele au costat mai înainte fl. 27 acum numai fl. 14.40 unnl.

Comandând cine-va oroloage pendule are sē adauge și o arvună.

Adresa:

Desfacere de oroloage

Fabriciei de oroloage Fromm.

Viena Rothenturmstrasse Nr. 39, Parterre.

[434] 1—1